

Mario Sepi biografija

Nuo dalyvavimo profesinių sąjungų veikloje iki įsipareigojimų kurti Europos socialinį modelį

Pašaukimo dirbti Europos labui ištakos. Jaunieji federalistai

Apie Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą pirmą kartą išgirdau 7-ojo dešimtmečio pabaigoje. Tuo metu susipažinau su Europos problemomis, tačiau ypatingai domėjausi socialinės Europos tema. Dalyvaudamas Europos federalistų judėjime, taip vadinamų Jaunųjų federalistų veikloje, ėjau Romos skyriaus sekretoriaus pareigas.

Nuo 1966 m. buvau mokslinis Tarptautinių reikalų instituto darbuotojas. Mano veiklos sritis buvo Europos socialinė ir profesinių sąjungų politika, taigi turėjau galimybę susipažinti su Komiteto veikla ir su juo bendradarbiauti. 1969–1974 m. buvau ekspertas santykių su Viduržemio jūros regiono šalimis klausimais.

Aplinkybės susiklostė taip, kad dirbant institute (tuo metu institutui vadovavo Altiero Spineli) pirmoji man patikėta užduotis buvo parengti straipsnio apie Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto vaidmenį recenziją.

8-ajame ir 9-ajame dešimtmėčiuose aktyviai dalyvavau Tarptautinės laisvųjų profesinių sąjungų konfederacijos veikloje: iš pradžių dirbau tarptautinės teisės ekspertu, vėliau tapau Italijos metalo apdirbėjų federacijos nacionaliniu sekretoriumi. Buvau atsakingas už pramonės ir sutarčių politiką.

Tais metais ypatingai daug dėmesio skyriau aeronautikos ir automobilių sektoriams, padėjau profesinei sąjungai 1984 m. pasiekti susitarimą ir pasirašyti FIAT sutartį, kuria buvo nutraukta ilgai trukusi 9-ojo dešimtmečio profesinių sąjungų judėjimo sukelta krizė.

Šis susitarimas padėjo sugrąžinti atleistus darbuotojus ir pasiekti svarių rezultatų profesinių sąjungų derybų srityje. Labai svarbu pažymėti, kad tai buvo didelių socialinių permainų laikotarpis ir Italijoje, ir Europoje, o darbuotojai turėjo aršiai kovoti dėl savo teisių.

Pagrindinė profesinių sąjungų veiklos idėja – socialinis vystymasis

Minėtu laikotarpiu vykdydamas visas man profesinėje sąjungoje patikėtas funkcijas, laikiausi pagrindinės krypties – vykdyti įsipareigojimą įgyvendinti socialinės plėtros idėją.

Šis aspektas yra ir vienas iš Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto veiklos tikslų. 1958 m. Romos sutartimi įsteigus Komitetą, jam nuo pat pradžių buvo patikėta svarbi užduotis – kurti Europos socialinį modelį.

Socialinio vystymosi skatinimo idėja įkvėpė ir mano tolesnę veiklą tarptautinio bendradarbiavimo srityje, kai 10-ojo dešimtmečio pradžioje pradėjau vadovauti ISCOS (Profesinių sąjungų institutas bendradarbiavimui ir plėtrai).

Eidamas šias pareigas dalyvavau įvairiuose projektuose su besivystančiomis šalimis. Bendradarbiaudamas su kompetentingomis Italijos ir Europos institucijomis ir plėtodamas ryšius su besivystančiomis šalimis, stengiausi skleisti visuotinio – nuo Šiaurės iki Pietų – pilietinės visuomenės kūrimo idėją.

Mokymasis, asmenybės saviraišką skatinanti profesinė veikla, įvairių ekonomikos sektorių socialinių kategorijų bendradarbiavimo skatinimas, įsipareigojimas siekti profesinių sąjungų laisvės – tai pagrindiniai uždaviniai, kuriems skyriau daug pastangų plėtodamas bendradarbiavimą su šiomis šalimis: Mozambiku, Mali, Čile, Brazilija.

Ypač daug jėgų skyriau bendradarbiavimui su Brazilija: dalyvavau kovoje su dabartinio šios šalies prezidento Lula diktatūra. Padėjau rengti mokymus profesinės sąjungos mokykloje, įsteigtoje Belo Horizonte, kur įsikūrusi FIAT automobilių gamykla.

Be to, dalyvavimas Europos profesinių sąjungų organizacijų, pavyzdžiui, Europos metalo apdirbėjų federacijoje, veikloje man suteikė galimybę propaguoti Europos idėją, skatinti nacionalinių profesinių sąjungų dalyvavimą Europos įvykiuose ir taip padėti įveikti susikaldymą bei ideologines kliūtis, trukdančias Europos vienybei.

Veikla Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete

Komiteto nariu tapau 1995 m., o 2002 m. buvau išrinktas Darbuotojų grupės (II grupė) pirmininku.

Dirbdamas Komitete daugiausia energijos skyriau ekonomikos klausimams ir Europos ekonomikos ir socialinei politikai.

Kalbėdamas apie savo parengtas nuomones, visų pirma norėčiau paminėti 2002 m. priimtą nuomonę savo iniciatyva „Tarptautinių kapitalų rinkų tendencijos, struktūra ir mechanizmai“.

Kitose savo nuomonės taip pat nagrinėjau konkurencijos politikos, Europos pramonės politikos, pinigų sąjungos (tuo metu buvau Komiteto nuomonę apie Ekonominę ir pinigų sąjungą ir pramonės santykius rengusios tyrimo grupės narys) ir Lisabonos strategijos klausimus.

Nuo šių metų man suteikta garbė dvejus metus eiti Komiteto pirmininko pareigas.

Savo pirmininkavimo kadencijos prioritetus jau išdėčiau pirmiau, tačiau baigdamas norėčiau atkreipti dėmesį į du pagrindinius Komiteto institucinius tikslus, kurie turėtų būti ypač svarbūs siekiant naujo ir j ateitį orientuoto postūmio Komiteto veikloje: Naujoji Lisabonos strategija po 2010 m. ir naujosios Europos Sąjungos sutarties, užtikrinančios dar daugiau teisių ir stiprinančios bendradarbiavimą, tvirtinimas. Tikiuosi, man pavyko bent jau iš dalies atskleisti, kokios įtakos mano nueitas gyvenimo kelias turėjo tikslams, kuriuos ketinu įgyvendinti būdamas pirmininku 2008–2010 m.

Tačiau įgyvendindamas šiuos planus, visų pirma ketinu remtis Komiteto patirtimi, bandyti susieti mūsų dvi kryptis, siekti pažangos, naujų ir kitų laimėjimų.

Nuo šiol nebesu tik „vienos šalies“ atstovas (toks vaidmuo man buvo skirtas visos mano karjeros institucijose laikotarpiu), prisiimu bendrą atsakomybę už visas šalis. Žinau, kad laukia nelengvas darbas, tačiau pasitikėjimo suteikia puikai susiklostę santykiai su visų Komiteto grupių nariais.

LT

QE-30-08-709-LT-C

Į pirmininką Mario Sepi galite kreiptis:

El. paštu mario.sepi@eesc.europa.eu

Telefonu +32 25469297

Faksu +32 25469752

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

Teisės ir solidarumas – globalizacijos keldoris

MARIO SEPI 2008–2010 M. PIRMININKAVIMO KADENCIJA

Mario Sepi pirmininkavimo kadencijos pranešimas

Teisės ir solidarumas – globalizacijos keldoris

Solidarumas: dalyvauti bendrame projekte

Solidarumo sąvoką dažnai vartojame kalbėdami apie individualius ar kolektyvinius jausmus, tačiau visais atvejais jį siejame su pasirinkimu, vienašališkumu, savo valios kitam primetimu.

Pasirinkdamas savo pirmininkavimo kadencijos šūkį „Teisės ir solidarumas – globalizacijos keldoris“ remiausi kitu solidarumo sąvokos aiškinimu, pamažu įsišaknijusiu Europos istorijoje. pagal kurį solidarumas suprantamas kaip savitarpio pagalba ir pasidalijimas, dėmesys kitam ir aktyvus dalyvavimas.

Toks aiškinimas neapima visuotinai priimtų sąvokų. Pavyzdžiui, kalbėdami apie tarptautinį bendradarbiavimą, atskiriame šalis donores ir besivystančias šalis, tačiau ši tendencija juntama ir kalbant apie gailėstingumo dvasią ar jautrujų konservatizmą.

Solidarumas tikrai nereikia duoti ir imti, o dar mažiau – gailėti ir užjausti ar primesti sprendimą ir jį neprieštaraujant priimti. Tai visų pirma – veikti kartu įvairiomis aplinkybėmis siekiant įgyvendinti bendrą projektą.

Solidarumas įtvirtintas teisėje

Bėgant šimtmečiams šia koncepcija buvo remiamasi kuriant valstybines organizacijas, teisyne ir pozityviąją teisę, o tai lėmė spontaniško galingųjų gailėstingumo vartimą silpnųjų teise. Kokybės požiriu per pastaruosius šimtmečius solidarumo sąvoka labai pasikeitė; ją įkūnija teisės aktai, persikirstymo priemonės (mokesčių sistemos, kolektyvinės derybos, gerovės valstybė), lygybės siekis ir galiausiai – Europos socialinis modelis. Šis socialinis modelis yra viena iš mūsų civilizacijos gyvavimo prasmų ir kartu jos vystymosi varomoji jėga.

Solidarumas – konkurencingumo priemonė

Paradoksalu, tačiau solidarumas nėra vien tik mūsų civilizacijos kokybę, visuomenės idėją ar vertybių sistemą atspindintis aspektas. Sprendžiant globalizacijos problemas, solidarumas yra ir konkurencingumo skatinimo priemonė.

Šiuo požiūriu solidarumas gali priversti ekonomikos struktūras sparčiau judėti vis kokybiškesnio vystymosi link. Tokiu atveju pakiltų bendras ekonominių ir socialinių procesų lygis, visuomenė taptų stabilesnė ir būtų užkirstas kelias socialinėms ir ekologinėms nelaimėms, o to nepavyktų padaryti, jei konkurencingumas apsiribotų tik išteklių valdymu ir socialiniais konfliktais.

Siekdami solidarumo mes nesipriešiname globalizacijai.

Globalizacija – tai šiuo metu vykstantis procesas, o solidarumas – visuma veiksmų ir tikslų, kurie leidžia pasinaudoti galimybėmis, neatsiejamos nuo ekonominio ir socialinio vystymosi, t. y. siekti civilizacijos augimo ir visų planetos gyventojų lygybės.

Mario Sepi 2008–2010 m. pirmininkavimo kadencija

Programos santrauka

Po pirmųjų penkiasdešimties Komiteto gyvavimo metų

Pirmininko kadenciją pradėdamas tais pačiais metais, kai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas mini savo penkiasdešimtąsias įkūrimo metines, jaučiu dvejoją atsakomybę: įvertinti Komiteto patirtį ir planuoti jo ateitį.

EESRK penkiasdešimtmetis sutampa ir su kitu svarbiu įvykiu – kultūrų dialogo metais.

Šioje srityje EESRK vaidmuo labai svarbus: atstovaudamas pilietinės visuomenės organizacijoms, jis kartu atspindi socialinių ir kultūrinių skirtumų visumą.

Komitetas – tai institucija, kurioje įvairūs organizuotos pilietinės visuomenės subjektai siūlo sprendimus, dėl kurių susitarė vykdydami savo funkciją, t. y. konsultuodami ES teisės aktų leidybos ir vykdomosios valdžios institucijas.

Planuoti EESRK veiklą po 2008 m. reišia įsipareigoti išnaudoti jo didelį potencialą:

- skatinti mūsų visuomenę keistis,
- stiprinti Europos socialinį modelį.

Įvertinti politikos pasekmes mūsų visuomenei

Kaip skelbia mano pirmininkavimo kadencijos šūkis, solidarumas ir teisės – tai pagrindinės kryptys, kurių ketinu laikytis organizuodamas Komiteto darbą.

Nors apskritai dveji metai nėra labai ilgas laikotarpis, tai ideali trukmė sustiprinti kai kuriuos įsipareigojimus ir palikti pėdsaką, kuris užtikrintų Komiteto ateitį ir svarbesnį jo vaidmenį bendroje ES institucijų struktūroje.

Kad Komitetas tikrai atspindėtų visuomenės nuomonę, privalome skatinti įvertinti įgyvendinamos Europos politikos tikrąjį poveikį mūsų visuomenei. Tai vienas svarbiausių mūsų tikslų.

Šiuo požiūriu būtina kuo greičiau išsiaiškinti, kokios yra Europos sprendimų pasekmės.

Komiteto nariai ir jų atstovaujamos organizacijos sudaro tinklą, kuris suteikia Komitetui galimybę įvertinti konkretų direktyvų ir Europos politikos poveikį vietos lygiu. Turime daug ką nuveikti šioje srityje.

Tik laikydamasis tokios krypties Komitetas galės padėti Europos institucijoms priimant sprendimus ir kartu, atsižvelgdamas į skirtingas šalių ir organizacijų aplinkybes, atsakyti į klausimus, kokį poveikį priimti sprendimai turi įvairiems visuomenės sluoksniams, kokios įtakos jie turi dirbantiems ir kaip jie skatina atskirų šalių socialinę pažangą.

Trys pagrindiniai prioritetai

Lisabonos sutartyje **dalyvaujamąsios demokratijos** stiprinimui skiriama keletas skyrių.

Todėl Komitetas visų pirma turėtų išnagrinėti veiksmingo minėtų straipsnių nuostatų taikymo būdus. Tai padaryti galėtų stiprindamas savo vaidmenį konsultaciniame procese, visapusiškai pasinaudodamas piliečių iniciatyvos teise teisėkūros srityje ir galiausiai praktiškai įgyvendindamas reikalavimą konsultuotis ir informuoti pilietinę visuomenę rengiant antrinės teisės aktus.

Mūsų aktyse vykstantis visuomenės susiskaldymas ir nutraukiami žmonių, profesinių sąjungų ir valdžios institucijų socialiniai susitarimai rodo, kad ekonomikos struktūroms būtinas naujas kokybinis postūmis.

Todėl antrasis prioritetas – **Lisabonos strategija**.

Ši strategija yra pagrindinis projektas. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis svarstant įvairius klausimus: modernizavimas, žinių visuomenė, tarptautinė konkurencija, moksliniai tyrimai, piliečių gyventojų ir piliečių darbuotojų teisės yra esminis aspektas siekiant dalyvauti visuomenės atsinaujinimo procese.

Dabar palankus metas teikti naujus pasiūlymus institucijoms, valstybėms narėms, socialiniams partneriams ir kitoms su Komitetu susijusioms organizacijoms.

Šių naujų pasiūlymų tikslas – atgaivinti Europos gamybos struktūras. Tačiau to nepavyks padaryti, jei nebus sustiprinta teisių apsauga ir pagerintos gyvenimo sąlygos.

Iš čia išplaukia trečiasis prioritetas – **teisės** ir Europos socialinis modelis.

Tai reiškia didelius pastangas siekiant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos įsigaliojimo ir jų konkretaus taikymo visais lygiais.

Būtina, kad naujasis „socialinis paktas“, kurį įkūnija Pagrindinių teisių chartija ir Lisabonos sutarties nuostatos, taptų konkrečia Europos politika. Socialinės darbotvarkės atnaujinimas – tai pirmas žingsnis. Siekiant užtikrinti Europos piliečiams socialinį ir teisinį apibrėžtumą, būtina aiškiau apibrėžti darbo teisės nuostatas, nustatyti Europos ir nacionalinių priemonių (nederėtų pamiršti ir kolektyvinių susitarimų) santykį.

Būti išgirstiems. Komunikacijos svarba

Komitetas taip pat turėtų plėtoti veiksmingą vidaus ir išorės komunikacijos strategiją. Savalaikiškumas, veiksmingumas ir politinis turinys – tai trys pagrindiniai aspektai, kuriais šiuolaikiškas Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas turėtų remtis vykdydamas oficialią komunikacijos veiklą.

Komitetas pirmenybę turėtų skirti aktualioms politinėms diskusijoms.

Labai svarbu neatitrūkti nuo realijų, o tai reiškia gebėti parodyti, kad Komitetas gali atidžiai ir laiku spręsti institucijų diskusijose iškilusius klausimus.

Vykdamas išorės komunikacijos politiką, būtina nustatyti su kitų institucijų veiksmais suderintą strategiją siekiant glaudesnio bendradarbiavimo su jomis ir didesnės Komiteto įtakos neperžengiant jo prerogatyvas.